

HAJDÚ-BIHAR MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

Ügyiratszám: HB/10_KTF/02349-4/2016

Ügyintéző: Kállai Imre

Telefon: 52/511-000

Tárgy: Vélemény

Hiv. szám:

Melléklet:

**Hajdúszoboszló Város Önkormányzata
Polgármestere részére**

Hajdúszoboszló

Hősök tere 1.

4200

Tisztelt Polgármester Úr!

Az NNK Kft. megküldte a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztályra (továbbiakban: Főosztály) a város 2015-2020. időszakra vonatkozó Települési Környezetvédelmi Programját és írásbeli véleményünket kérte. A Települési Környezetvédelmi programjáról a véleményünket az alábbiakban adjuk meg:

Természetvédelem:

A dokumentáció 17. oldal második bekezdése szerint „A Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatósága a város északi és nyugati legelőterületeit fokozottan védett természeti területnek terjesztelte fel a Környezetvédelmi Minisztériumnak.”.

A fenti mondatban leírt területek a Hajdúszoboszlói szikes gyepek (HUHN20069) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület részei, nem fokozottan védett természeti területek.

Ugyanezen bekezdésből tudjuk meg, hogy „Az ex lege védett területek közé a város területén található 7 kunhalom tartozik.”

A település külterületén (ideértve Angyalfázát is) több mint 35 kunhalom található. Továbbá szintén ex lege védettek a Keleti-főcsatorna mindkét oldalán található Ős-Kösely medrében lévő úszólápok, melyek kiemelten ritka és értékes természeti képződmények.

I. Natura 2000 területek

A tanulmány is leírja a Hajdúszoboszlói szikes gyepek (HUHN20069) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területet, amely két helyszínen lehet veszélyeztetve:

1. Gát oldali legelő (Nyugati sor melletti ipari területtel határos)

Kiemelten problémás a Nyugati sor melletti ipari park nyugati határát adó 0345/33 hrsz-ú, művelési ága szerint útként nyilvántartott, azonban a valóságban közösségi jelentőségű élőhelyként funkcionáló ingatlan, mely a töle nyugatra található gyepterület szerves része.

Az út művelési ágú földrészlet területének döntő hányada a Natura 2000 terület kijelölésének alapjául szolgáló, a 275/2004. (X.8.) korm. rendelet (továbbiakban: Rendelet) **4. B) számú mellékletében megtalálható kiemelt közösségi jelentőségű** pannon szikes sztyeppék és mocsarak (1530) élőhely része.

A Natura 2000 területekről szóló 4.§ (1) bekezdése alapján „A Natura 2000 területek lehatárolásának és fenntartásának célja az azokon található, az 1-3. számú mellékletben meghatározott fajok és a 4. számú mellékletben meghatározott élőhelytípusok **kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása**, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve a fenntartó gazdálkodás feltételeinek biztosítása.”

A Rendelet a továbbiakban így rendelkezik:

„10. § (1) Olyan terv vagy beruházás elfogadása, illetőleg engedélyezése előtt, **amely nem szolgálja közvetlenül valamely Natura 2000 terület természetvédelmi kezelését vagy ahhoz nem feltétlenül szükséges**, azonban valamely Natura 2000 területre akár önmagában, akár más tervvel vagy beruházással együtt hatással lehet, a terv kidolgozójának, illetőleg a beruházást engedélyező hatóságnak - a tervvel, illetve beruházással érintett terület kiterjedésére, az érintett területnek a Natura 2000 területhez viszonyított elhelyezkedésére, valamint a Natura 2000 területen előforduló élővilágra vonatkozó adatokra figyelemmel - **vizsgálnia kell** a terv, illetve beruházás által várhatóan a Natura 2000 terület jelölésének alapjául szolgáló, az 1-4. számú mellékletben meghatározott fajok és élőhelytípusok természetvédelmi helyzetére gyakorolt hatásokat.

(2) Amennyiben az (1) bekezdés szerinti vizsgálat alapján a tervnek, illetve beruházásnak **jelentős hatása lehet, hatásbecslést kell végezni.**

(3) A terv kidolgozója, illetve a **beruházó** a 14. számú mellékletnek megfelelően **hatásbecslési dokumentációt készít**, amely alapján a **hatásbecslést a természetvédelmi hatóság végzi.** A hatásbecslési dokumentációt a környezetvédelmi, természetvédelmi és tájvédelmi szakértői tevékenységről szóló jogszabály alapján a természetvédelem szakterület megfelelő részterületén szakértői jogosultsággal rendelkező szakértő is elkészítheti.

(4) A hatásbecslés során - a 15. számú melléklet szerinti szempontokra figyelemmel - vizsgálni kell a tervnek vagy beruházásnak, illetve az azok megvalósítására vonatkozó egyéb ésszerű megoldásoknak a Natura 2000 terület jelölésének alapjául szolgáló, az 1-4. számú mellékletben meghatározott fajok és élőhelytípusok természetvédelmi helyzetére gyakorolt várható hatását.

(5) A hatásbecslést - az e §, valamint a 10/A. § rendelkezéseinek figyelembevételével -

a) a környezeti vizsgálati eljárásban kell lefolytatni, ha a terv az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló jogszabály hatálya alá tartozik;

b) a környezeti hatásvizsgálati, illetve az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásban kell lefolytatni, ha a beruházás a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló jogszabály hatálya alá tartozik; vagy

c) az a)-b) pontok alá nem tartozó esetekben **a természetvédelmi hatóság hatósági, illetve szakhatósági eljárásában kell lefolytatni.**

(6) Az (5) bekezdés a) és b) pontjában meghatározott esetben a (3) bekezdés szerinti hatásbecslési dokumentációt a környezeti értékelés, a környezeti hatástanulmány vagy az egységes környezethasználati engedély iránti kérelem önálló részeként kell elkészíteni.

(7) A terv akkor fogadható el, illetve a beruházás akkor engedélyezhető, ha a hatásbecslés alapján megállapítható, hogy az a Natura 2000 terület kijelölésének alapjául szolgáló, az 1-4. számú mellékletben meghatározott fajok és élőhelytípusok természetvédelmi helyzetére, illetve a Natura 2000 területre kedvezőtlen hatással nem jár, továbbá - a 4. § (1) bekezdésre figyelemmel - nem ellentétes a jelölés céljaival.

10/A. § (1) Az a terv vagy beruházás, amely az ott megtalálható élővilágra vonatkozó adatok alapján jelentős hatással lehet valamely Natura 2000 területen előforduló, annak kijelölésének alapjául szolgáló, a 2. B) vagy 3. B) mellékletben felsorolt kiemelt közösségi jelentőségű fajra vagy a 4. B) mellékletben felsorolt kiemelt közösségi jelentőségű élőhelytípusra, - a (3) bekezdés kivételével - kizárólag kiemelt fontosságú közérdekből fogadható el, illetőleg engedélyezhető.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazása szempontjából kiemelt fontosságú közérdeknek minősül az emberi egészség és élet védelme, a köz biztonságának a fenntartása, valamint a környezet szempontjából kiemelt jelentőségű kedvező hatás elérése.

(3) A Natura 2000 területen előforduló kiemelt közösségi jelentőségű élőhelytípusra vagy kiemelt közösségi jelentőségű fajra várhatóan jelentős hatással lévő olyan terv vagy beruházás elfogadása, illetőleg engedélyezése előtt, amelyhez - a (2) bekezdésben felsoroltakon kívül - egyéb kiemelt fontosságú közérdek fűződik, ki kell kérni az Európai Bizottság véleményét. Egyéb kiemelt fontosságú közérdeknek minősülhetnek különösen a 4. § (2) bekezdés a) pontjában foglalt, az ország társadalmi-gazdasági fejlődését szolgáló célok.

(4) A (3) bekezdés szerinti beruházás engedélyezése előtt az Európai Bizottság véleményét a természetvédelmi hatóság a 8. számú melléklet szerinti adatlap alapján - a minősített adat védelméről szóló 2009. évi CLV. törvényben foglaltak figyelembevételével - a miniszter útján kéri ki.

(6) A (3) bekezdés szerinti terv elfogadása előtt az Európai Bizottság véleményét a 8. számú melléklet szerinti adatlapon országos hatáskörű szerv által kidolgozott terv esetén a miniszter, minden más esetben - a miniszter útján - a természetvédelmi hatóság kéri ki."

Megítélésünk szerint a tervezett út jelentős negatív hatást gyakorolna a kiemelt jelentőségű közösségi élőhelyre, ezért kizárólag kiemelt jelentőségű közérdekből engedélyezhető. Azonban az ipari telkek megközelítése a 10/A. § (2) bekezdésében leírt kategóriákba nem sorolható, egyéb kiemelt közérdeknek (10/A. § (3) bekezdés) sem tekinthető, egyértelműen magánérdek.

Mivel a Natura 2000 területekhez kapcsolódó jogi szabályozás nem a földügyi nyilvántartásban meghatározott művelési ágot, hanem a valós állapotban meglévő természeti értéket veszi alapul, nem látunk lehetőséget a területen a kiemelt közösségi jelentőségű élőhely felszámolásának semmilyen jogszerű módjára.

A Rendelet 9.§ (2) bekezdése alapján: A védett természeti területnek nem minősülő Natura 2000 területen a természetvédelmi hatóság engedélye szükséges

a) a gyepek feltöréséhez, felülvetéséhez, faültetvénné alakításához;

Az út kialakítása a gyepek feltörésével kezdődik, első lépésként ehhez kell természetvédelmi hatóság engedélyét beszerezni. Ezen engedélyezés során természetesen a fentebbi eljárásrendet kell követnünk.

2. Repülőtér (Malom sor, Huba u., Böszörményi u.)

Ezen területen nem ismert aktuális természetvédelmi konfliktus.

A termálfürdők elhasznált vizének elvezetésével érintett csatornákon (0551, 0558 hrsz) korábban tervezett beavatkozások okozhatnak problémát, továbbá a területtől délre található belterület és fejlesztését kell körültekintően kezelni.

II. Természetvédelmi oltalom alatt nem álló, de értékes élőhelyek

Elsősorban a Keleti – legelő (Szedres, Csontos, Kőtelesi utcáktól keletre) és a 100-as vasúti fővonalról délre található Kösely meder, az azt övező természetközeli élőhelyekkel, továbbá a Gargóc nevű legelő a Rác Farkas utcától délre, keletre.

Ezen élőhelyek a lakó- és egyéb beépítésre szánt területek növekedése által veszélyeztetettek.

Mivel számos védett faj élőhelyeként funkcionálnak és a meglétük a természeti értékek fennmaradásának feltétele, alapvető részei, az ökológiai hálózatának, ez által a táji diverzitásnak, megőrzésük kiemelt feladat.

III. Fényszennyezés

Hajdúszoboszló város jelentős utcai és dísz kivilágítási teljesítménnyel rendelkezik, azonban a jelen tanulmány nem foglalkozik a fényszennyezés problémájával, amely nem csak természetvédelmi- és tájvédelmi-, hanem egészségügyi szempontból is aggályos.

A Világörökség részét képező Hortobágyi Nemzeti Park területén 2011. évben megalakult a Hortobágyi Csillagos Égbolt-park, mely a Nemzetközi Sötét Égbolt Társaság (International Dark Sky Association) ezüst besorolását kapta.

Tapasztalataink alapján a Nemzeti- és Csillagos Égbolt-park távoli pontjain (pl. Faluvéghalma ~ 27 km) is – „megfelelő” légköri viszonyok mellett – azonosítható és zavaró hatásként jelenik meg Hajdúszoboszló éjszakai fényburaja.

Természetesen ezt nem csak Hajdúszoboszló településről mondhatjuk el és nem csak a díszkivilágítások okozzák. Azonban mindenképpen fokozott figyelemmel kell lenni arra, hogy a felesleges túvilágítások (melyek ott helyben is zavaróak) és a horizont síkja fölé irányított fényforrások ne kerüljenek kialakításra, amennyiben vannak ilyenek azok megfelelő átalakításával, felújításával törekedni kell a fényszennyezés minimalizálására.

Új kivilágítás létesítése és régi rendszerek felújítása során törekedni kell a horizont síkja fölé nem világító, a szükséges megvilágítási értéket meg nem haladó, síkúveg burás lámpatestekkel szerelt rendszerek kialakítására, továbbá hogy a beépített fényforrások színhőmérséklete ne haladja meg a 3000 K^o-ot.

Kérjük a programot a fentiek szerint módosítani és kiegészíteni.

Összességében a fenti észrevételeink mellett elfogadásra és megvalósításra javasoljuk a Települési Környezetvédelmi Programot.

Véleményünket megkeresésre a környezetvédelmi hatóság hatáskörét és illetékességét a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III. 30.) Korm. rendeletben biztosított jogkörben eljárva adtuk ki.

Debrecen, 2016. április 12.

Rác Róbert
kormány megbízott
névében és megbízásából

Kapják:

1. Címzett
2. NNK Kft. 4004 Debrecen, Iskola utca 3. Tt/1.
3. Irattár

N:\usr\uszl\uszkozos\htokozos\Ugygazdaktol\2016\HB_10_KTF_02349_2_2016_velemenyn.doc